

Správa o činnosti Púchovského ekocentra v CVČ Púchov
Mestský projekt Zelené mesto
Obdobie január – december 2022
(január- august 2021/2022 školský rok a obdobie
september- december školskom roku 2022/2023)

A. Akčný plán PEC za obdobie január- december 2022

Mesiac	Programový obsah aktivít	Plnenie/Preloženie
Január 2022	Programy PEC	Nahlásené programy preložené
Február 2022	Exkurzia do Sadu Nová Bošáca	Exkurzia preložená na jesenné mesiace
Marec 2022	„Staň sa remeselníkom“-tvorenie počas jarných prázdnin	Uskutočnená pre verejnosť, pedagógov cez jarné prázdniny 8.-9.3.2022
Apríl 2022	„Deň, ktorý netrvá len 24 hodín“ – aktivity ku Dňu Zeme v spolupráci so školami (MŠ , ZŠ) a s Mládežníckym parlamentom mesta	Uskutočnené v spolupráci so ZŠ s MŠ Slovanská Púchov a ZŠ J.A. Komenského Púchov
Máj 2022	Žiacka konferencia Seminár pre žiacke tímy, pedagogických a nepedagogických zamestnancov „Škola a školská záhrada v duchu permakultúry“, trvanie seminára 5 hodín, Eviana o.z.	Pozmenená téma a podujatie uskutočnené v júni v rámci workshopu „Školská záhrada“- učenie vonku, údržba záhrady v čase pandémie alebo školských prázdnin“ s Evianou o. z.
Jún 2022	Fotoprehliadka „Dívam sa očami , ukazujem prstom“- Výstava na okresnom úrade ŽP, výstava v priestoroch MsÚ, v priestoroch Divadla Púchov	Uskutočnené v mesiaci máj dištančnou konzultačnou formou medzi lektorkou z Eviany a ZŠ (po dohode s koordinátormi a Okresným úradom ŽP.) V mesiaci jún 2022 bola uskutočnená exkurzia „Záhrada, ovocné stromy, ekocentrum a umenie v Sade Lívia“ – 3.6. 2022, ktorá bola plánovaná až na jeseň.

Júl- august 2023	Letný environmentálny tábor Nezábudka – exkurzia do Prírodnej pamiatky Blažejová v spolupráci so ŠOPSR CHKO Biele Karpaty	Zrealizované v mesiaci júl
Školský rok 2022/2023		
September – december 2022	Programy na školách „Remeselné kúzla“	Zrealizované
	Webinár „Ako Nekompostovať v spolupráci s Evianou o.z.“	Zrealizované
	2 webináre „Obdobie výsadby ovocnín I. – Kam, ako, prečo... Akú odrodu, aký podpník, odkiaľ’...“	Zrealizované
November – december 2022	Tvorba projektu na rok 2023- konzultácie s koordinátormi	Zrealizované

A. Plnenie úloh akčného plánu PEC za obdobie január- jún 2022

1. Programy a tvorivé dielne ekocentra na školách

Por. č.	Názov programu	Názov tvorivej dielne	Názov školy	Počet detí/žiakov/dospelí
1.	„Prebúdzanie jari“		Spojená škola Pov. Bystrica	0/12/3
2.	„Remeslo má zlaté dno“		Spojená škola Pov. Bystrica	0/7/2
3.		„Veľkonočné tvorenie“	Spojená škola Pov. Bystrica	0/8/3
4.		Tašky ku Dňu matiek	Spojená škola Pov. Bystrica	0/14/3
5.		„O záhadách bylín“	Spojená škola Pov. Bystrica	0/8/3
6.	„Voda pre život“		Spojená škola Pov. Bystrica	0/10/3
7.	Dopoludnie o vode- spojenie dvoch programov: „Voda liek alebo jed“ „Ako sa objavila voda vo vodnom kohútiku?“		ZŠ J.A. Komenského Púchov	0/20/1
8.	„Vodička plná zvukov, farieb a premien“		Spojená škola Púchov – deti MŠ	10/0/3
	Školský rok 2022/2023			
9.		Remeselné kúzla- Jeseň plná vône a tvarov	C- variant Spojená škola Považská Bystrica	0/9/4
10.		Remeselné kúzla - Tekvičky	Spojená škola Považská Bystrica	0/11/3
11.		Remeselné kúzla – recyklovaný papier	Spojená škola Považská Bystrica	0/9/5
12.		Remeselné kúzla	Spojená škola Považská Bystrica	0/10/3
13.		Remeslo má zlaté dno- pletenie	ZŠ s MŠ Slovanská Púchov	0/100/20

		košíkov		
14.		Remeselné kúzla	Spojná škola Považská Bystrica	0/14/4
15.		Remeselné kúzlo	Spojená škola Považská Bystrica	0/8/3
16.		Remeselné kúzlo	Spojená škola Považská Bystrica	0/10/1
17.		Remeselné kúzlo-	Spojená škola Považská Bystrica	0/14/3
	Spolu			10/264/67

2. Podujatia ekocentra

1. „Staň sa remeselníkom“

V mesiaci marec 2022 počas jarných prázdnin sme zorganizovali už prvé podujatie.

Uskutočnili sa tvorivé remeselné dielne s plstením a výrobou medových potravinových obrúskov. Počas dvoch dní sa akcie zúčastnilo 18 detí, žiakov ZŠ a 3 dospelí z radov pedagógov a rodičov.

P. č.	Názov	Počet účastníkov (deti/žiaci/dospelí)
1.	Plstenie	0/7/2
2.	Výroba včelých obrúskov	0/11/1
	Spolu	0/18/3

2. „Deň, ktorý netrvá len 24 hodín“ – aktivity ku Dňu Zeme

Podujatie sa konalo na školách, ktoré si aktivity ku Dňu Zeme zorganizovali na školských dvoroch- zberali odpadky, čistili školské pozemky, triedili si odpady, vysádzali zeleň. Púchovské ekocentrum školám ponúklo programy, ktoré boli zamerané na prehĺbenie ich aktivít po stránke výučby a výchovy.

Por. č.	Názov programu	Názov školy	Počet detí/žiakov/dospelí
1.	„Remeslo má zlaté dno“ - spracovanie vlny a plstenie	ZŠ s MŠ Slovanská Púchov	0/13/2
2.	„Keď jar sa oblieka do plaviek, alebo pár slovíčok o klimatickej zmene“	ZŠ J.A. Komenského Púchov	0/15/1
3.	„Nad zemou a pod zemou“	ZŠ s MŠ Slovanská Púchov	0/10/1
4.	„Záhrada detí“	ZŠ s MŠ Slovanská Púchov	0/12/1
5.	„Keď dážďik nepotrebuje dážďnik“	MŠ Nosice	10/0/2
6.	„Keď jar sa oblieka do plaviek, alebo pár slovíčok o klimatickej zmene“	ZŠ s MŠ Slovanská Púchov	0/15/1
		Spolu	10/65/8

3. Workshop v spolupráci s Evianou o.z. a rodinnou usadlosťou Statok NaKonci „Školská záhrada – učenie vonku, údržba záhrady v čase pandémie alebo školských prázdnin“ pre žiacke tímy z púchovských škôl a z CVČ v rámci podujatia „Dívam sa očami, ukazujem prstom“

Workshopu sa zúčastnili tímy zo ZŠ Gorazdova Púchov, ZŠ Mládežnícka Púchov, ZŠ J.A. Komenského Púchov, zo Spojenej školy Púchov, z environmentálneho krúžku CVČ „S lupou do prírody“ v počte **28 žiakov a 6 pedagógov**. Program viedla Ing. Paulína Urdová z Eviany o.z. a Ing. Lenka Tvarožková Bystrianska, ktorá prezentovala svoje skúsenosti z praktickej permakultúry realizovanej na Statku NaKonci v obci Zubák.

4. **Exkurzia v spolupráci s Evianou o.z. a so Sadom Lívia „Záhrada, ovocné stromy, ekocentrum a umenie v Sade Lívia“** pre žiacke tímy z púchovských škôl a z CVČ v rámci podujatia „Dívam sa očami, ukazujem prstom“

Exkurzie sa zúčastnilo **31 žiakov zo 4 púchovských škôl a CVČ Púchov, zároveň 14 pedagogických a nepedagogických školských zamestnancov a externých spolupracovníkov Púchovského ekocentra.** Exkurzia bola obohatená tvorivou rezbárskou dielňou pod vedením pána Ivana Slezáka, ktorý cez projekt TVOR CÍTENIE – terapia tvorením, upútam žiakov i dospelých, ktorí si mohli zdokonaľiť svoje zručnosti cez prácu s drevom.

5. **Environmentálny tábor Nezábudka**

V environmentálnom tábore Nezábudka sa 30 detí zúčastnilo krásnej exkurzie v Bošáckych sadoch, v CHKO Biele- Biele Karpaty. Navštívili najväčšiu koziu farmu, skúsili pozorovať systie rodinky. Naučili sa o pôvodných sadoch a ich funkcii v krajine plnej liečivých a chránených rastlín, živočíchov.

6. **Podujatia v medzinárodnom programe GLOBE**

S činnosťou PEC je úzko prepojená činnosť environmentálneho záujmového útvaru (krúžku) CVČ „S lupou do prírody“, ktorý navštevuje 8 členov. Členovia už druhý rok sú aktívne zapojení do medzinárodného programu GLOBE.

Od januára pracovali v troch oblastiach výskumu- fenológia stromov, hydrológia a meteorológia.

METEOROLÓGIA:

Vďaka projektu „Zelené mesto“ bola zakúpená meteorologická búdka.

V spolupráci so sieťou organizácií venujúcich sa environmentálnej výchove a vzdelávaniu Špirála, o.z. a Daphne,

o.z. sme cez program GLOBE získali bezplatne merač- digitálny vlhkomer, digitálny teplomer, barometer, zrážkomer. Členovia environmentálneho krúžku CVČ do zrealizovania

osadenia meteobúdky na pevné stanovište sa učili merať na prístrojoch doma a svoje merania použili na svoje bádania. Merania pokračujú aj cez prázdniny v domácom prostredí.

V mesiacoch máj – jún sme v spolupráci so Spojenou školou v Púchove našli priestor pre osadenie búdky – na školskom dvore Spojenej školy v blízkosti MŠ.

V júni za pomoci pána školníka Vladimíra Jáňu, pani riaditeľky Mgr. Vierky Turzovej a pani učiteľky Mgr. Ivetky Plevákovej sa podarilo už osadiť meteobúdku. Od septembra v novom školskom roku 2022/2023 žiaci Spojenej školy sa pridali formou členstva v krúžku S lupou do prírody do skúmania v projekte GLOBE. Pani učiteľka Mgr. Ivetka Pleváková sa aktívne zúčastňovala seminárov GLOBE a pripravovala žiakov na meteorologické merania. Merania začali sledovať až v zimnom období.

Členovia v CVČ sledovali oblaky pomocou aplikácie GLOBE Observer.

Od novembra sa merania uskutočňovali za pomoci žiakov Praktickej a Špeciálnej základnej školy Púchov, Merania do systému GLOBE spracovávali členovia krúžku „S lupou do prírody“ v CVČ. Tak vznikla reálna spolupráca medzi žiakmi praktickej školy a dlhoročnými členmi záujmového environmentálneho útvaru CVČ „S lupou do prírody“.

FENOLÓGIA:

V oblasti fenológie stromov poskytovali členovia svoje merania do medzinárodnej siete GLOBE škôl, plnili úlohy jarnej kampane- merali a fotili veľkosť púčikov stromov, robili sa pokusy zamerané na zmenu klímy. Členovia mapovali výskyt javora a čerešne v okolí svojho bydliska a školy. V novom školskom roku sa zapojili do jesennej fenologickej kampane a výzvy „Horký podzim“, ktorý organizovala OZ Tereza.

HYDROLÓGIA:

V oblasti hydrológie sme sa zamerali na správny výber stanovišťa, porovnávali sme tečúcu vodu Váh so stojatou vodou v rybníčkoch na odhánkach pri meraniach pH, priehľadnosti a v chemickom rozbere pomocou chemického kufríka. Merali sme dusičnany a fosforečnany, hodnotu pH.

V programe GLOBE sú tento rok zapojené dve lektorky Púchovského ekocentra, ktoré sú členkami tímu GLOBE- učiteľ. Lektorky PEC sa zúčastňovali mesačných webinárov GLOBE na témy.

medzinárodného v priebehu roka veľmi zaujímavé

Aktivity začali robiť aj členovia ZÚ CVČ Hniezdočko.

Členovia krúžku „S lupou do prírody“ sa zúčastnili žiackej konferencie GLOBE v mesiaci jún, kde prezentovali svoju činnosť a svoje úspechy vo výskume opísali aj v zborníku GLOBE 2022. Od septembra do decembra 2022 sme výskum v oblasti hydrológie nerobili.

7. Semináre, workshopy pre koordinátorov EVVO

V druhom školskom roku 2022/2023 spolu 19 koordinátorov na školách, pedagógov zo spojenej školy, z CVČ, dobrovoľníkov z MVO sa zúčastnilo 3 webinárov „AKO (NE) KOMPOSTOVAŤ, „Obdobie výsadby ovocnín I“ a „Aký odrodu, aký podpník, odkiaľ!...“

Spätná väzba bola zisťovaná lektorkou Ing. Paulínou Urdovou už v novom projekte Zelené mesto od januára 2023.

B. Plnenie cieľov a parametrov projektu:

1. *Zvyšovať environmentálne povedomie na školách prostredníctvom účasti 1000 detí MŠ, ZŠ za jeden školský rok, špeciálnej školy (spojenej školy) a 8- ročného gymnázia.*

Podujatia a aktivity počas prvých 6 mesiacov roku 2022 boli poznačené zhoršenou epidemiologickou situáciou v dôsledku vírusových ochorení, Covid karantén na školách i v CVČ. Dobrá komunikácia medzi koordinátormi na školách a lektorkami Púchovského ekocentra v CVČ umožnila naplánované aktivity preložiť a uskutočniť.

Od marca prebiehali programy na školách, cez jarné prázdniny sa zrealizovalo podujatie pre verejnosť, boli pripravené programy v spolupráci so školami podujatia ku Dňu Zeme, počas celého obdobia sa uskutočňovali aktivity GLOBE.

Na školách sa aktivít zúčastnilo spolu 274 detí a žiakov MŠ, ZŠ, ŠZŠ spolu s 67 pedagógmi. Podujatie priviedlo do CVČ 21 detí s rodičmi a pedagógmi počas jarných prázdnin.

Osvedčilo sa aj plánovanie projektu „Zelené mesto“ na celý kalendárny rok 2022, v rámci ktorého je možné lepšie naplánovať a koordinovať zmeny na školách, zvládnuť dôsledky zhoršenej epidemiologickej situácie na školách i v CVČ a zabezpečiť skoré riešenie problémov pri organizovaní podujatí a hľadanie nových externých lektorov.

2. *Inšpirovať a metodicky podporovať MŠ a ZŠ v oblasti prírodných záhrad a bioodpadu. Podarilo sa zorganizovať workshop a exkurziu v spolupráci s OZ Eviana a OZ Sad Lívia, ktorého sa zúčastnili 4 púchovské školy a CVČ tím na tému Školské záhrady, spolu 59 žiakov a 20 dospelých.*

Riešili sa otázky údržby záhrad počas pandémie a školských prázdnin, žiaci s pedagógmi nahliadli do permakultúrneho sadu, mohli si vychutnať jedlo z ekologicky vypestovaných surovín a vylepšiť svoje zručnosti v rezbárskej dielni.

3. Zmapovať krásne zákutia prírody, ako aj miesta zdevastovanej zelene, skládok, znečistenia v meste Púchov a v jeho okolí

Počas aktivít v programe GLOBE boli zmapované stromy čerešne, brezy a javora v okolí bydlísk členov envirokrúžku „S lupou do prírody“. Uskutočnená bola i fotodokumentácia a zaslaná do programu GLOBE na vedecké bádanie. Jesenná kampaň priviedla do environmentálneho krúžku novú spoluprácu so žiakmi Spojenej školy a fenologická kampaň na jeseň sa niesla v znamení bádania drevín po celom Púchove.

Deti z tábora Nezábudka sa dozvedeli o pôvodných sadoch v oblasti Bošáca.

4. Motivovať, vzdelávať žiakov k ochrane najbližšieho životného prostredia (okolía domu, okolía školy, mesta) a viesť ich k praktickým činom.

Programy, workshopy a exkurzie pomáhajú školám pri úprave a trvaloudržateľnejšiemu prístupu k školským pozemkom.

5. a 6. Informovať a vzdelávať pedagógov v oblasti odpadového hospodárstva, v oblasti zelene a ochrany životného prostredia. Propagovať a prakticky viesť žiakov zážitkovými workshopmi k trvaloudržateľnej spotrebe.

Pedagógovia sa zúčastnili workshopu a exkurzie, s lektorkou z Eviany pokračujú na školách konzultácie najmä na škole ZŠ J.A. Komenského Púchov a ZŠ Mládežnícka Púchov. Tvorivé dielne sú v duchu zero waste a minimalizácie.

6. Vytvárať metodickú sieť s púchovskými školami a školami v blízkom okolí, organizovať spoločné podujatia s mimovládnyimi organizáciami hlavne v rámci Špirály, ako aj s úradmi ŽP a štátnou správou.

CVČ, Eviana o.z., OZ CEA Baranček, Okresný úrad ŽP, FPT Tnú Púchov vytvárajú spolu s ostatnými organizáciami združenými v Špirále priestor pre sieťovanie púchovských škôl s odborníkmi, vedcami.

PEC informovalo o svojej činnosti:

www.evecielka.sk, www.globe.gov

Facebook: Centrum voľného času Včielka

Púchovské noviny

Žihadlo

Zborník- žiacka konferencia GLOBE 2022

Workshop GLOBE pre pedagógov Slovenska: Bádanie GLOBE „S lupou do prírody“

PEC poskytlo podklady do Eko- poradne na web TSK, spolupracujeme s MPC Trenčín a TSK na vzdelávacích aktivitách pre pedagógov MŠ- SŠ.

PaedDr. Alena Strýčková
riaditeľka CVČ Púchov

Správu vypracovala: Ing. Gabriela Támová, CVČ Púchov